

Міністерство охорони здоров'я України

Івано-Франківський національний медичний університет

«Затверджую»

Голова приймальної комісії,
ректор Івано-Франківського
національного медичного університету

професор М.М. Рожко
«30» березня 2020 р.
(протокол засідання
приймальної комісії № 4)

ПРОГРАМА

вступного іспиту з української мови у формі диктанту
для осіб, які вступають на основі базової загальної середньої освіти
до Фахового медичного коледжу Івано-Франківського
національного медичного університету

Пояснювальна записка

Вступний іспит з української мови традиційно проводиться у формі текстуального диктанту, який є основною формою перевірки орфографічної (уміння правильно писати слова на вивчені орфографічні правила й словникові слова, визначені для запам'ятовування) та пунктуаційної (уміння використовувати розділові знаки відповідно до опрацьованих правил пунктуації) грамотності учнів. Під час вступного іспиту перевірячі підлягає також уміння вступників належним чином оформлювати роботу.

Вступники повинні знати:

- що вивчають основні розділи науки про мову;
- основні фонетичні та орфоепічні норми сучасної української літературної мови;
- принципи українського правопису, основні орфографічні правила;
- лексичні та фразеологічні особливості сучасної української літературної мови;
- складні випадки правопису різних частин мови;
- морфологічні ознаки та синтаксичну роль частин мови;
- загальні відомості про просте і складне речення, однорідні члени речення, речення із вставними словами, відомості про відокремлені та уточнюючі члени речення, пряму мову.

Вступники повинні вміти:

- знаходити вивчені орфограми, правильно писати слова з вивченими орфограмами, виправляти орфографічні помилки;
- правильно використовувати частини мови та їх певні граматичні форми;
- правильно записувати числівники та цифрову інформацію, узгоджувати числівники з іменниками;
- правильно вживати прийменникові конструкції;
- обґрунтовувати вживання розділових знаків за допомогою вивчених правил;
- самостійно використовувати здобуті знання з навчальної дисципліни «Українська мова» на практиці.

Суть вступного іспиту

Для написання диктанту добираються тексти різних функціональних стилів української мови, які ознайомлюють вступників з історичним минулим, нашими звичаями, традиціями, символами й оберегами, духовною культурою та мистецтвом, природою й відомими пам'ятками України, видатними постатями національної історії, культури, науки та їхніми досягненнями. Пропонується чимало зразків художнього стилю, які сприятимуть засвоєнню

вступниками самотніх мовних засобів, які використовуються в тексті й мають виразне стилістичне забарвлення. Тексти для диктантів достатньо насичені орфограмами й пунктограмами, опрацьованими вступниками в базовому курсі школи.

Дібрані тексти мають значний виховний та пізнавальний потенціал, вони забезпечують реалізацію культурологічного принципу навчання української мови в загальноосвітній школі та сприяють утіленню вимог відповідної змістової лінії чинної програми з предмета.

Обсяг диктанту визначається у словах (при цьому враховуються самотні та службові частини мови). Загальний обсяг диктанту – 170-190 слів. Написання екзаменаційного диктанту з української мови триває одну астрономічну годину (тобто 60 хвилин).

Методика проведення диктанту є традиційною, узвичаєною, проте проведення вступного іспиту у формі диктанту має певні особливості.

Вид роботи й назва тексту записуються на дошці. Спочатку викладач читає весь текст, після чого не дає ніяких пояснень щодо його змісту, правописних особливостей та тлумачення значень використаних у ньому слів (з огляду на те, що тексти адаптовано для навчальних потреб, у них майже відсутня так звана авторська пунктуація, немає діалектизмів, застарілих слів, складної зі значеннєвого погляду, а тому малозрозумілої для учнів лексики тощо). Викладач може давати тільки коментарі формального характеру, як-от: розміщення заголовку, запис автора чи джерела тексту тощо.

Після прочитання всього тексту викладач читає перше речення повністю, а вступники тільки уважно слухають його. Далі це саме речення диктується для запису частинами, причому кожна частина, як правило, читається тільки один раз (частиною в цьому випадку треба вважати словосполучення з двох-п'яти слів або частину складного речення приблизно з тією ж кількістю слів). Викладач може повторно прочитати частину речення, якщо вона велика за обсягом, у ній змінено нормативний порядок слів або під дією певних зовнішніх чинників учні недочули якогось слова або словосполучення). Після того як вступники запишуть усе речення, його зачитують повністю повторно, щоб атестовані мали змогу перевірити записане.

У такий спосіб диктується кожне речення тексту. Викладач обов'язково вказує місце поділу тексту на абзаци. Після запису всього тексту він читає його ще раз від початку до кінця, роблячи паузи між реченнями, дещо триваліші від звичайних, і надаючи змогу вступникам ретельно перевірити написане й усунути можливі помилки. Текст диктується виразно, відповідно до норм літературної мови, з правильним наголошуванням слів та інтонуванням звукового потоку, у такому темпі, щоб вступники встигали вільно його

записувати.

Після заголовків крапку не ставлять. Кількість слів у тексті наприкінці роботи вступники не зазначають.

Після повторного читання всього тексту вступники здають диктанти викладачеві. Часу для додаткової перевірки надавати не потрібно: сумніви щодо правописного оформлення роботи вступники повинні вирішувати в процесі написання.

Пам'ятка для вступників «Як писати диктант»

1. Уважно прослухайте текст диктанту.
2. Коли викладач зачитуватиме кожне речення в цілому, слухайте його до кінця й не робіть ніяких записів.
3. Починайте записувати речення лише тоді, коли викладач почне його читати частинами, роблячи тривалі паузи.
4. Під час записування речення більше звертайте увагу на орфографію (написання слів), але не треба забувати й про розділові знаки.
5. Під час перевірки записаного речення потрібно передусім зважати на інтонацію й особливо ретельно перевіряти поставлені розділові знаки (у цьому важливу роль відіграють паузи: ледь помітну паузу роблять у тих місцях, де слід поставити кому, а більш помітну – на місці двокрапки чи тире; явна пауза означає, що треба поставити крапку з комою).
6. Сконцентруйте свою увагу й не відволікайтеся під час написання диктанту.
7. Не «збирайте» помилки, зазираючи під час написання диктанту в роботу сусіда (як показує практика, на це, по-перше, витрачається час, якого і так мало, а по-друге, потім часто доводиться шкодувати через помилку, допущену внаслідок такого виправлення).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

відповіді вступника на вступному іспиті

з української мови у формі диктанту

для осіб, які вступають на основі базової загальної середньої освіти

Диктант оцінюється однією оцінкою на основі таких критеріїв:

- орфографічні та пунктуаційні помилки оцінюються однаково;
- помилка в тому самому слові, яке повторюється в диктанті кілька разів, вважається однією помилкою; помилки на те саме правило, але в різних словах вважаються різними помилками.

Кількість помилок	Оцінка за шкалою від 100 до 200 балів
8 і більше	Не склав
7 + 1 негруба	Не склав
7	Не склав
6 + 2 негрубі	Не склав
6 + 1 негруба	Не склав
6	100
5 + 2 негрубі	105
5 + 1 негруба	110
5	115
4 + 2 негрубі	120
4 + 1 негруба	125
4 + 2 виправлення	130
4 + 1 виправлення	135
4	140
3 + 2 негрубі	145
3 + 1 негруба	150
3 + 2 виправлення	155
3 + 1 виправлення	160
3	165
2 + 1 негруба	170
2 + 1 виправлення	172
2	174
1 + 1 негруба	176
1 + 3 виправлення	178
1 + 2 виправлення	180
1 + 1 виправлення	182
1	184
1 негруба + 3 виправлення	186
1 негруба + 2 виправлення	188
1 негруба + 1 виправлення	190
1 негруба	192
3 виправлення	194
2 виправлення	196
1 виправлення	198
0	200

До негрубих відносять такі помилки:

- у винятках з усіх правил;
- у написанні великої букви в складних власних найменуваннях;
- у випадках написання разом і окремо префіксів у прислівниках, утворених від іменників з прийменниками;
- у випадках, коли замість одного знаку поставлений інший;

- у випадках, що вимагають розрізнення не і ні (у сполученнях: не хто інший, як ...; не що інше, як ...; ніхто інший не ...; ніщо інше не ...);
- у пропуску одного із сполучуваних розділових знаків або в порушенні їх послідовності.

Вступники, знання яких було оцінено нижче 100 балів за шкалою від 100 до 200 балів, до участі в наступних вступних випробуваннях і в конкурсі не допускаються.

Література

Основна

1. Авраменко О.М. Українська мова: Збірник текстів для диктантів. 9 клас: Державна підсумкова атестація. – К.: Грамота, 2010. – 80 с.
2. Авраменко О.М., Чукіна В.Ф. Збірник диктантів з української мови. 9 клас. – К.: Грамота, 2015. – 56 с.
3. Заболотний О.В. Українська мова: підручник для 9 кл.: Загальноосвіт. навч. закл.: рівень стандарту / О.В. Заболотний, В.В. Заболотний. – К.: Генеза, 2009. – 240 с.
4. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: Навчальний посібник: Вища школа, 2007. – 303 с.
5. Олійник О.Б. Граматика української мови: Навчальний посібник / О. Олійник, В. Шинкарук, Г. М. Гребницький. – К.: Кондор, 2008. – 543 с.
6. Український правопис. – К.: Наукова думка, 2008. – 286 с.

Додаткова

1. Бодик О.П., Рудакова Т.М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 416 с.
2. Лобода В.В., Скуратівський Л.П. Українська мова в таблицях. Довідник. – К.: Вища школа, 1993. – 239 с.
3. Шевелева Л.А. Український правопис у таблицях: Правила, винятки, приклади, коментарі / За ред. проф. А.О. Свашенко. – Харків: Світ дитинства, 1996. – 56 с.
4. Ющук І.П. Українська мова: Підручник. – 4-те вид. – К.: Либідь, 2008. – 640 с.

Словники

1. Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2003. – 896 с.
2. Головащук І.С. Українське літературне слововживання: Словник-довідник з культури української мови. – Львів: Фенікс, 1996.

3. Гринчишин Д.Г. та ін. Словник-довідник з культури української мови. – Львів: Фенікс, 1996.
4. Івченко А. Тлумачний словник української мови. – Харків: Фоліо, 2001.
5. Пустовіт Й.О. та ін. Словник іншомовних слів. – К.: Довіра, 2000. – 635 с.
6. Словник фразеологізмів української мови / Уклад.: В.М. Білоноженко та ін. – К.: Наукова думка, 2003. – 1104 с.